

2021-2022

KESTÄVÄN KEHITYKSEN

TOIMINTAKERTOMUS

**JOUTSENON
OPISTO**

*Where sustainability
meets education!*

JOUTSENON OPISTO

PÖYHIÄNNIEMENTIE 2B

54100 JOUTSENO

Kestävä kehityksen merkitys Joutsenon Opistolla

Joutsenon Opiston strategia keskittyy kestävän kehityksen edistämiseen kokonaisvaltaisesti koko opiston toiminnassa. Opetusta, toimintakulttuuria ja johtamista ohjaa Joutsenon Opiston visio olla ekososiaalisen sivistyksen edelläkävijä vuoteen 2035 mennessä. Strategian ja sitä kautta opiston toiminnan ohjaaviksi arvoiksi on valittu vastuullisuus, myötätuntokulttuuri ja ekososiaalisen sivistyksen kompetenssit. Tässä kestävän kehityksen toimintakertomuksessa on esitetty keskeisimmät Joutsenon Opiston lukuvuoden 2021-2022 kestävän kehityksen edistämistoimenpiteet.

1. Kestävän kehityksen opetus ja koulutukset

Opetuksessa kestävä kehitys huomioitiin niin pitkien linjojen kuin lyhytkurssien opetuksessa. Kaikki pitkien linjojen opiskelijat osallistuivat yleissivistäviin opintoihin, joissa Kestävä kehitys -teemaisia luentoja pidettiin yhteensä 18 kappaletta. Luennoista 2 pidettiin julkisina maksuttomina tapahtumina.

Opiskelijoiden sivistymisen polkua kartoitettiin kolme kertaa vuodessa käydyissä ohjauskeskusteluissa linjanjohtajan ja opiskelijan välillä. Keskusteluissa opiskelijat pohtivat suhdettaan opiston sivistyspedagogisiin tavoitteisiin; vastuullisuus, kohtuullisuus, ihmisten- ja eliökunnanvälisyys, systeminen maailmansuhde ja tulevaisuusorientoituneisuus.

Lyhytkurssien muodossa Joutsenon Opisto järjesti lukuvuoden 21–22 aikana Opetus- ja kulttuuriministeriöltä helmikuussa 2021 saadulla 94.900 euron hankeavustuksella 42 tuntia kestävästä kehityksen koulutuksesta. Joutsenon Opiston Taidekesässä järjestettiin 28 erilaista taiteen, musiikin ja kädentaitojen lyhytkurssia sekä 26 maksutonta, kaikille avointa yleisötilaisuutta.

Opettajien ja muun henkilökunnan lisäkoulutustautumista tuettiin lukuvuoden aikana. Opettajista Mirja, Heidi ja Joanna osallistuivat Fingon Transformer -koulutukseen syksyllä 2021 ja Soihankkeen webinaareihin ja elämyspedagogiseen luontoretkeen keväällä 2022. Keittiön henkilökunta osallistui kasvihuonekasvutalouden keittäjänä -kurssille keväällä 2022. Yhteensä koulutustunteja kestävä kehitys -teemaisissa koulutuksissa kertyi 148 tuntia.

Heidi ja Mirja Repovedellä elämyspedagogisella luontoretkellä oppimassa uusia ohjausmenetelmiä

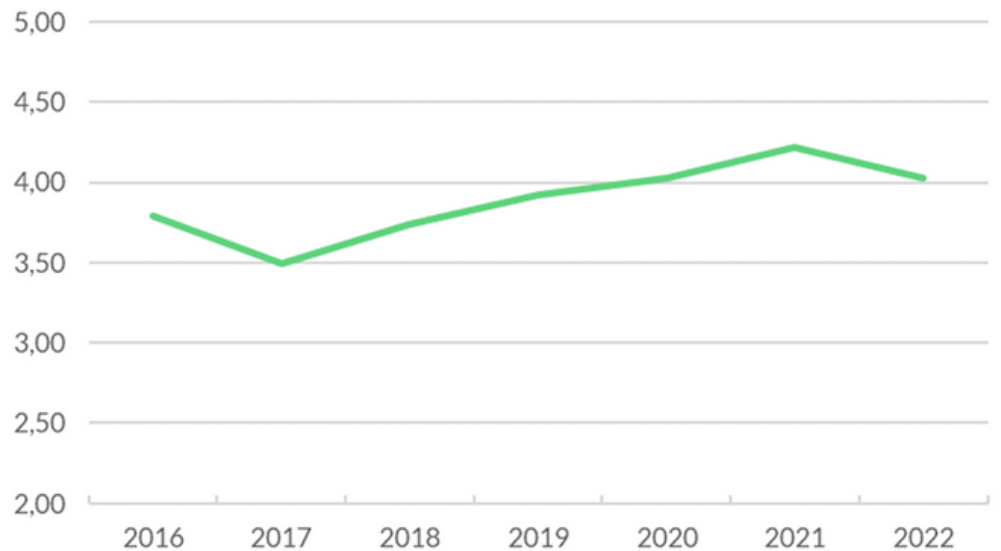
2. Kestävän kehityksen toteutuminen opiston arjessa

Kestävän kehityksen ja vastuullisuuden toteutumista mitattiin asiakaspalautteissa (olo- ja lähtökyselyt). Olokysely toteutettiin joulukuussa lukuvuoden puolivälissä ja lähtökysely toukokuun alussa ennen lukuvuoden loppua.

Olokyselyssä Joutsenon Opiston vastuullisuus sai kokonaisarvosanaksi 4,07. Kestävän kehityksen arvioitiin toteutuvan opiston arjessa kiitettävästi (KA=4,11). Lähtökyselyssä vastuullisuuden ja kestävä kehityksen kokonaisarvosana oli 4,03 (kuva 3).

Kestävän kehityksen periaatteiden huomioiminen opiston toiminnassa koettiin toteutuvan kiitettävästi (KA=4,17).

Vastuullisuus ja kestävä kehitys

Vastuullisuuden ja kestävä kehityksen kokonaisarvosanan muutos vuosien 2016 ja 2022 välillä lähtökyselyissä

3. Yhteisöllinen toimintakulttuuri ja yhteistyötahot

Opiston yhteisöllisyys näkyi opiston eletyssä arjessa opiskelijoiden ja opettajien vuorovaikutuksessa. Opiston asukasneuvosto kokoontui lukuvuoden 21–22 aikana 8 kertaa. Asukasneuvosto koostui seitsemästä opiskelijasta, apulaisrehtorista ja internaattivastaavasta.

Opiskelijoista valittiin ensimmäistä kertaa kaksi yhdenvertaisuus- ja tasa-arvovastaavaa, joita osallistettiin opiston tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden kehittämistyöhön.

Lukuvuoden 21–22 keskeisimpiä yhteistyökumppaneita ja sidosryhmiä olivat paikallisesti muun muassa Lappeenrannan kaupunki, Greenreality-verkosto, Etelä-Karjalan Martat, sekä laajemmin Suomen sisällä Jyväskylän-, Turun- ja Itä-Suomen avoimet yliopistot. Kansainvälisiä yhteistyötä tehtiin Qatarilaisen Hamad Bin Khalifa yliopiston ja Englantilaiset Schumacher opiston kanssa, joiden kurseja tarjottiin opiston opinnoissa valinnaisaineina sekä omille pitkien linjojen opiskelijoille että ulkopuolisille väelle. Tärkeimpien yhteistyötahojen logot lisättiin opiston verkkosivuille keväällä 2022.

Helmikuussa 2022 toteutettiin Joutsenon Opiston kumppanuuskysely, jossa kartoitettiin ensimmäistä kertaa kumppaneiden kestävä kehityksen arvoja. Kumppaneiden kestävä kehityksen mukaisesta toiminnasta viestittiin opiston somekanavilla huhtikuussa 2022.

4. Olennaiset tapahtumat lukuvuoden aikana

Lukuvuoden aikana opistolla järjestettiin viisi yhteistä tapahtumaa; kulttuurien päivä, kuraattorin iltama, roskapäivä, kierrätyskilpailu sekä Kestävän kehityksen seminaari.

Kulttuurien päivän kulttuurinmetsästysreissulla etsittiin ja kuvattiin merkkejä kulttuurista.

Kestävän kehityksen seminaari 28.4.2022

Vuoden kohokohtana Joutsenon Opisto järjesti ensimmäistä kertaa kestävä kehitys -teemaisen seminaarin "Minä luonnossa ja luonto minussa". Seminaarin vieraana olivat Sitran kestävä arjen johtava asiantuntija Sari Laine ja toimittaja-kirjailija Kimmo Ohtonen. Seminaarissa oli 52 ulkopuolista vierasta ja seminaarin aamupäivään osallistuivat opiston opiskelijat ja kutsuvieraat. Kutsu lähetettiin kumppaneille ja paikallisille oppilaitoksille. Iltapäivän osio oli kaikille avoin ja maksuton tapahtuma.

Minä luonnossa ja luonto minussa -seminaarin mainos.

MINÄ LUONNOSSA JA LUONTO MINUSSA

-seminaari

Joutsenon Opistolla 28.4.2022

Aikataulu ja ohjelma

9:45-10:00 Alkusanat
10:00-11:30 Kestävät elämäntavat - Sari Laine
11:30-12:15 Lounas
12:15-12:30 CAF-tunnustuksen vastaanottaminen
12:30-14:00 Mikä ihmeen luonto? - Kimmo Ohtonen
14:00-14:30 kahvitarjoilu

Puhujat

Sari Laine Johtava asiantuntija, Kestävä arki, Sitra

Kimmo Ohtonen kirjailija, toimittaja, juontaja, luennoitsija, tv-persoona

Sari Laine luennon otsikko "Kestävät elämäntavat ja motivaatiot"

Seminaaripäivänä nautittiin vegaaninen lounas ja päiväkahvi

Kimmo esitteli ottamiaan luontokuvia puheessaan "Mikä ihmeen luonto?"

Seminaaripäivän päätteeksi arvottiin Kimmon Metsä Elä -kirja.

5. Kestävän kehityksen sertifiointi ja kehittämissuunnitelma

Joutsenon Opisto toteutti OKKA-säätiön mukaisen kestävän kehityksen sertifiointiprosessin lukuvuoden 21-22 aikana. Sertifiointiin kuuluva itsearviointi toteutettiin lokakuun 2021 ja helmikuun 2022 välisenä aikana. Sertifiointiprosessin mukainen ulkoinen auditointi suoritettiin 25.4.2022 ja sertifikaatti myönnettiin opistolle 19.5.2022.

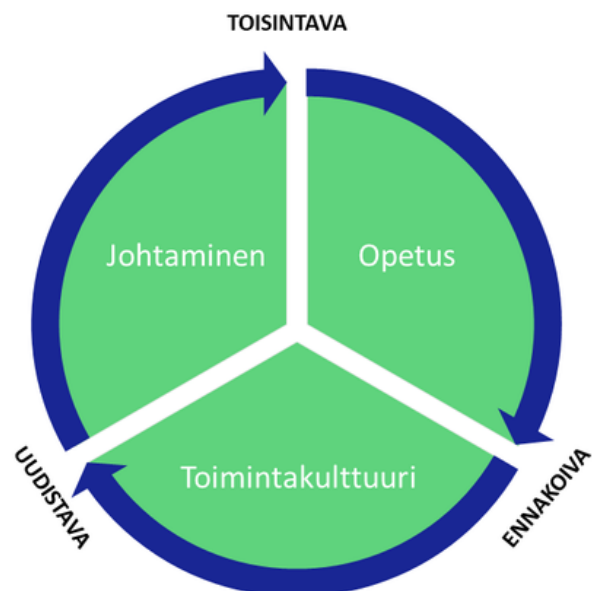
Sertifiointiprosessissa Joutsenon Opiston opetusta, toimintakulttuuria ja johtamista arvioitiin kolmiportaiselle asteikolla (toisintava, ennakoiva, uudistava). Itsearviointin tuloksena syntyi kestävän kehityksen kehittämissuunnitelma, jossa määritellään pidemmän aikavälin, seuraavan 2-3 vuoden aikana toteuttavat tavoitteet sekä lyhyet, seuraavan vuoden aikana toteutettavat tavoitteet. Itsearviointiin osallistettiin opiston henkilökunta ja opiskelijat.

Kehittämissuunnitelma esiteltiin opiston henkilökunnalle 18.3.2022 henkilökunnan kokouksessa. Lyhyen aikavälin eli seuraavan vuoden aikana toteutettavia tavoitteita asetettiin 8 kappaletta, joista osa toteutettiin jo lukuvuoden 21-22 aikana.

OKKA-säätiön Erka Laininen kävi henkilökohtaisesti myöntämässä Kestävän kehityksen sertifikaatin Joutsenon Opistolle 19.5.2022.

Opetusta, toimintakulttuuria ja johtamista arvioitiin toisintavalla, ennakoivalla ja uudistavalla asteikolla.

Lyhyen aikaväli tavoitteilla pyrittiin parantamaan opiston arjessa näkyviä asioita, kuten kestävyttä edistäviä toimia ja opiskelijoiden vaikuttamismahdollisuuksia. Taidetalon kierrätystä varten luotiin selkeä taidetyöskentelyn kierrätykseen kohdistuva ohjeistus sekä varmistettiin kierrätysvälineiden riittävyys. Kestäviä toimintatapoja edistettiin kasvisruoan tarjonnan monipuolistamisella ja ruokatarvikkeiden kotimaisuuden kartoituksella. Lisäksi asuntolan asukkaille hankittiin yhteiskäyttöön kestokasseja tukemaan kertakäyttökulttuurista irtautumista. Opiskelijoiden vaikuttamismahdollisuuksia parannettiin luomalla opettajille yhteinen palautelomakepohja, jolla opiskelijoiden palautetta voidaan kysyä lukuvuoden mittaan useampaan kertaan. Tämän ohella opiskelijoille luotiin anonyymien palautteiden ja kehittämisideoiden antamiseen palautelaatikko, joka sijoitettiin toimisto-rakennuksen aulaan. Kevään aikana palautteita opiskelijoilta laatikkoon saatiin yhteensä 5 kappaletta.

Opiston jatkuvana tavoitteena ja toimintaperiaatteena on tarjota kaikille mahdollisuus itsensä sivistämiseen. Tästä syystä suunnitelman nopeasti toteutettavaksi tavoitteeksi otettiin yleissivistävien pitäminen julkisina luentoina soveltuvin osin. Kevään aikana ehdittiin toteuttamaan yksi julkinen yleissivistävien opintojen luento.

Kehittämissuunnitelman pidemmän aikavälin tavoitteet

Pidemmän aikavälin tavoitteiksi kehittämissuunnitelmassa asetettiin kokemuksellisen opetuksen lisääminen, omavaraisuusasteen lisääminen ja kumppanuuksien kehittäminen. Jokaiselle kolmelle päätavoitteelle on määritelty niitä tarkentavia alatavoitteita. Lukuvuoden 21-22 loppuun mennessä tavoitteita edistettiin seuraavin osin:

Kokemuksellisen oppimisen lisääminen

Opettajille avoimia Soi-hankkeen webinaareja on pidetty 2x2h ja hankkeen elämyspedagoginen luontoreissu opettajille toteutui 31.5.2022-2.6.2022. Opettajat loivat yhteisen ideapaperin, johon kirjattiin kestäväan kehitykseen liittyviä pedagogisia menetelmät ja keinoja, joita jokainen opettaja voi halutessaan soveltaa omassa opetuksessaan. Tavoitteena oli yhdenmukaistaa jokaisen opettajan kestäväan kehityksen huomioimista opetuksessa. Teemapäiviä pidettiin lukuvuoden aikana kaksi kertaa. Kulttuurien päivää vietettiin opistolla 26.11.2021 ja roskapäivää 12.5.2022. Roskapäivästä julkaistiin paikalliset oppilaitokset mukaan kutsuva somehaaste.

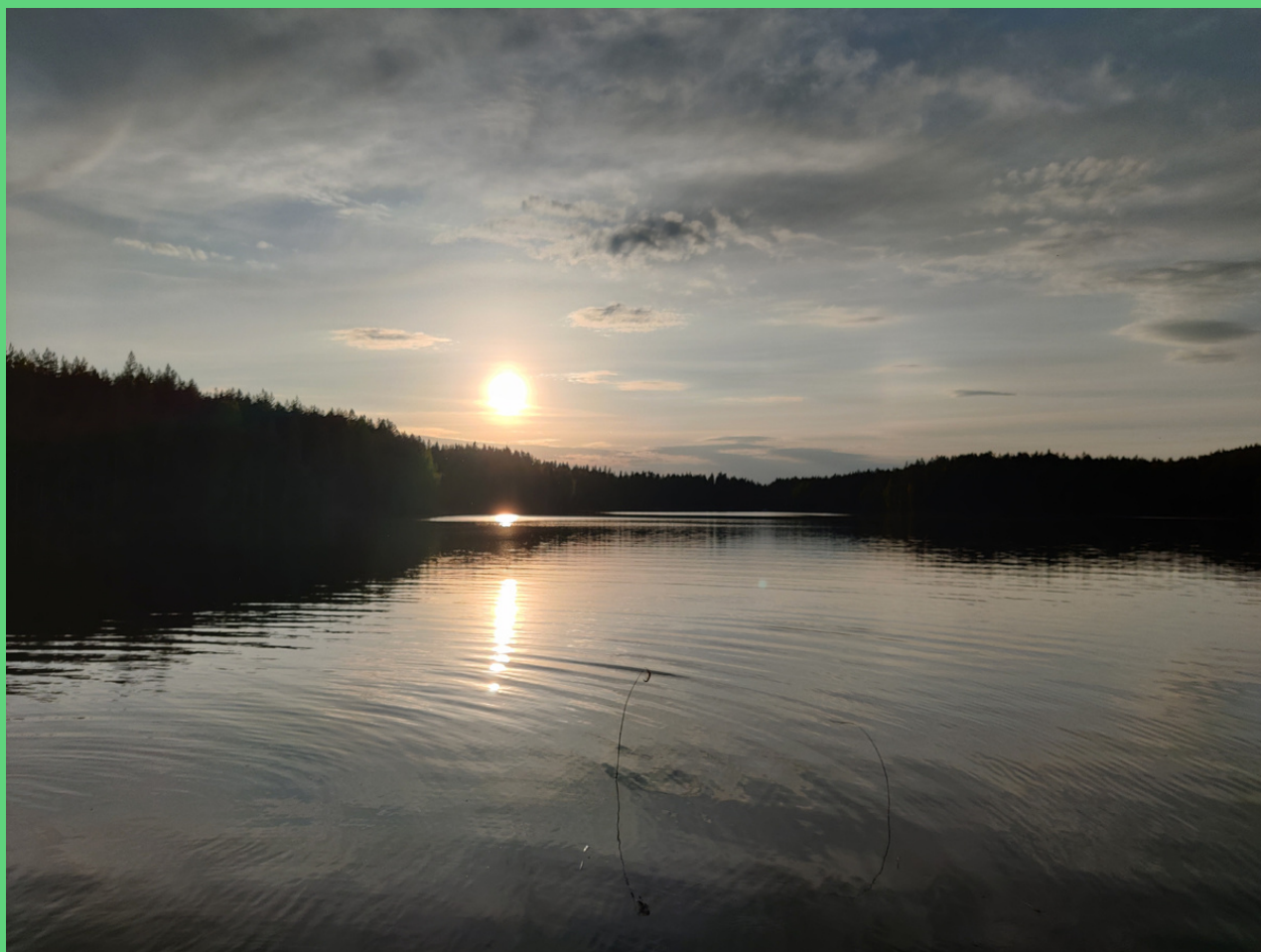
Omavaraisuusasteen lisääminen

Kiertotalouskulttuurin lisääminen on kehittämissuunnitelman jatkuvana tavoitteena. Tavoitetta edistettiin järjestämällä opistolla kirpputori 14.3-17.3.2022.

Kumppanuuksien kehittäminen

Opiston viestintäsuunnitelma saatiin valmiiksi kesäkuussa 2022. Viestintäsuunnitelmassa luotiin strateginen suunnitelma kestävän kehityksen viestintään ulospäin opistolta. Kestävän kehityksen vastaava oli vertaisoppimassa Otavan Opistolla 28.3.2022. Paikallista yhteistyötä on luotu liittymällä Greenreality Network -verkostoon 12/2021 sekä aloittamalla markkinointiyhteistyö paikallisten urheilujoukkueiden (PesäYsit ja SaiPa) kanssa.

Kehittämissuunnitelman mukaisista tavoitteista luotiin oma mittaristo, jossa kirjataan kvantitatiivisessa muodossa mitattavien tavoitteiden toteutumista. Kehittämissuunnitelman toteutumista seurattiin kestävän kehityksen työryhmässä ja vastuualueista viestittiin henkilökunnan kokouksissa.

6. KEKE-työryhmä ja resursointi

Joanna

Kestävän kehityksen
vastaava
120 h

Heidi

Apulaisrehtori
40 h

Mirja

laatupäällikkö
30 h

Juuli

Markkinointikoordinaattori
30 h

Muu henkilökunta
arvio yhteensä 30 h

**Kiitos.
Joutsenon Opisto
jatkaa innokkaasti
kestävän kehityksen
matkaansa luvuonna 22-23.**